

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuses peadirektori
05.11.2025 käskkirjaga nr 1-1/25/77

I. Lasketiirude hooldamine

1. Lasketiire peab jätkusuutlikkuse tagamiseks pidevalt hooldama vastavalt hooldusjuhendile.
2. Hooldusjuhendiga sätestatakse VÕE hooldusjuhised tagamaks garantii säilimine ja jätkusuutlik kasutamine.
3. Ehitise projekteerimise käigus määratakse lasketiiru kõikide elementide hooldustööde detailne sisu ja teostamissagedus, mis on vajalik ehitise seisukorra hoidmiseks projektijärgsel tasemel.
4. Vastavad hooldusnõuded kajastatakse ehitusprojekti lõppstaadiumi seletuskirjas eraldi peatükina. Hooldusnõuete koostamisel peab ehitaja ja projekteerija tegema koostööd tellijaga lasketiiru seisukorra miinimumnõuete ja perspektiivse kasutuskooormuse hindamiseks.
5. Hooldusjuhendi järgset hooldust jälgib ja hooldustöid planeerib lasketiiru valdaja.
6. Kui hooldusjuhendit pole projekteerimise käigus koostatud siis peab selle koostama valdaja.
7. Kõiki lasketiiru kaitseehitisi, mis jäävad tulekoonuse alasse, peab lasketiiru valdaja peale igat lasketiiru kasutamist (igapäevaselt) visuaalselt kontrollima. Kontrolliga tuvastatakse kulumise ja purustuste iseloom ning ulatus. Kontrollimiseks tuleks valida kohad, mis asuvad kõige enam kasutatavate tulepositsioonidega kohakuti või mis võivad saada muul moel kõige enam kuulitabamusi.
8. Kord kuus peab veenduma, et kuulipüüdjad vastaksid nõuetele ja seal ei oleks süvendeid.
9. Iga 2 aasta tagant peab toimuma põhjalikum lasketiiru ülevaatus, eemaldades igalt lasketiiru kaitseelemendilt (pörkeplaat, kaitsesein jne) puitkatte vähemalt 3m pikkuselt alalt vähemalt kahest kohast iga elemendi kohta.
10. Iga 5 aasta tagant peab kontrollima lasketiirude kaitseelementide vastavust projektile geodeetilise mõõtmisega. Erinevuste ilmnemisel tuleb taastada projektijärgne olukord (mõõtmisjärgselt võib koostada analüütilise mudeli tulekoonuste kontrollimiseks, kuna erinevuste ilmnemisel ei pruugi enam ohutust tagada).
11. Lasketiiru kasutamise käigus tuleb pidevalt jälgida kuulipüüdjate seisundit. Kuulipüüdja ja tagavalli korrektne hooldamine on tiiru ohutuse seisukohast kõige määravama tähtsusega.
12. Kuulipüüdjad jagunevad ehituslikult vertikaalseteks (puit-, metall-, kumm-, tigu kuulipüüdjad) ja kaldus olevateks puistematerjalideks (liiv-, puiduhakke-, kummihakke jne kuulipüüdjad).
 - a. Kaldus kuulipüüdja kalle peab vastama juhtprusside kaldele (30-34°). Laskmine tekitab kuulipüüdjas süvendeid, mis on vaja igapäevaselt kõrvaldada kas tasandamisega (kui on tekkinud juhtprussidest risti mõõdetuna sügavam kui 30cm) või täitmisega tagamaks vastav kalle.
 - b. Kaldus kuulipüüdjale tehakse põhjalik hooldus kehtestatud laskude arvu (ühel rajal) täitumisel, kus eemaldatakse puistematerjalist metall ja taastakse 34° esikalle.
 - c. Kaldus kuulipüüdjate täitematerjali peab välja vahetama, kui on näha, et liiv sh. kumm, hake jne on muutunud peeneks tolmuks ning kuulipüüdjal ei õnnestu enam 34° kallet hoida.
 - d. Kaldus kuulipüüdjatele lisatakse talvisel perioodil külmumise vältimiseks soola vastavalt juhiste.

- e. Kaldus kuulipüüdja külmumist hinnatakse abivahendiga, milleks on teravatipuline 8mm läbimõõduga metallvarras. Nimetatud abivahend peab keskmist inimjõudu rakendades tungima kuulipüüdja täitematerjali vähemalt 30 cm ulatuses. Katsemõõtmist tuleb teostada kolme vabalt valitud sihtmärgi taga oleval kuulipüüdjal. Kui abivahend ei tungi vähemalt ühes katsepaigas nõutud sügavusele, tunnistatakse kuulipüüdja külmunuks.
 - f. Vertikaalse kuulipüüdja puhul jälgitakse, et kuulipüüdjasse poleks tekkimas läbivaid auke (kummikardin, puidust kuulipüüdja) ega kulumit (metalli nurgad ja servad oleks nõutud nurkadega). Nende tekkimisel tuleb laskmine peatada ja kuulipüüdja viia vastavuse projektiga.
- 13. Visuaalsel vaatlusel avastatud purunenud puitdetailid tuleb jooksvalt asendada samaväärsete puitdetailidega.
 - 14. Vigastatud raudbetoonkonstruktsioonid tuleb remontida nõuetekohaselt selleks ettenähtud sobivate toodetega, taastades konstruktsioonide projektijärgse kuju nii, et oleks tagatud armatuuri projektijärgne betoonikaitsekiht.
 - 15. Vajadusel tuleb teraslehtede ja puitkatte vigastatud kinnitusankrud asendada uutega nii, et alati oleks vähemalt 75% kinnititest töökorras.
 - 16. Kuulitabamustest täielikult amortiseerunud teraslehed tuleb asendada sama tugevusklassi, paksuse ja korrosioonikaitsega teraslehtedega.
 - 17. Lasketiiru põrand peab olema tasane ja seal ei tohi olla vett, mis tõstab lasketiiru rikošetti tekitavat pinda.
 - 18. Lasketiiru põrandasse või vallidesse tekivad vihma poolt uhtekraavid, mis tuleb likvideerida esimesel võimalusel.
 - 19. Lasketiirus oleva heina/muru kõrgus ei tohi ületada 20 cm, et oleks tagatud nähtavus ka lamades laskeasendist.
 - 20. Hoolduse ajal kontrollitavad osad ja minimaalne hoolduse sagedus on ära toodud alalisa 1. ja kehtib kõikidele välilasketiirudele ja alalisa 2. täiendab alalisa 1. siselasketiirude osalt.

II. Kaudtulerelevade sihtmärgiala hooldamine

- 21. Juurdepääsu- ja siirdumisteede läbitavus peab olema tagatud vastavalt RKIK-is kehtestatud teedehhituse klassidele.
- 22. Ala tuleb regulaarselt kontrollida ja tuleb puhastada vähemalt kord aastas. Ohutusespetsialist peab omama kaarti alast, kuhu on kantud lõhkemata laske- ja lahingumooni asukohad. Sellealast infot peavad ohutuse vanemspetsialistile edastama laskeharjutuse läbiviijad.
- 23. Ohutusespetsialist teostab vastavalt kasutuseeskirjale ala kontrolli:
 - a. ala märgistus ja suletus.
 - b. Ala nähtavus ja puhtus kergesti süttivatest jäätmetest. Vaatluspunktide seisukord.
 - c. Ala teede kontroll ja hooldus ning lõhkekehade demineeritus.
 - d. Ala on puhastatud prügist.
 - e. Sihtmärkide õige paigutus.
 - f. Tuletõkestusribad ja veevõtukohad.
- 24. Tuletõkestusribad peavad olema hooldatud vähemalt 2 korda aastas.
- 25. Alale ega selle ümbrusesse ei tohi lasta prügil (vanad sihtmärgid) kuhjuda. Prügi kogumiskohad või konteinerite asukohad, mida tühjendatakse vastavalt vajadusele, peab olema määratud ja üksustele teada.

III. Käsigranaadi heitekoha hooldamine

26. Sihtmärkide ala peab olema tasane ja õige paksusega. Paigast nihkunud, kadunud täitematerjal tuleb taastada ja tasandada.
27. Enne iga heiteharjutust tuleb sihtmärkide ala tasandada, vähendamaks granaatide veeremise võimalust.
28. Pärast iga heiteharjutust tuleb väljaõppeehitis kahjustuste suhtes üle kontrollida.
29. Heitekoha põrand peab olema tasaseks täidetud ja rehitsetud.
30. Prügi peab olema koristatud.
31. Sihtmärkide ala taimestik on niidetud.
32. Talvisel ajal peab sihtmärkide ala olema lumest koristatud.

Alalisa 1. Välilasketiiru kontrollitavad osad ja hoolduse sagedus näidis

Element	Minimaalne kontrolli/ hoolduse tihedus	Märkused
Dokumentatsiooni olemasolu	-	
Projekt või teostus- dokumentatsioon	Valmimisel	
Kasutuseeskiri	1 kord aastas	
Lasketiiru kasutuse registreerimise raamat	Igapäevane täitmine, 1 kord aastas	Vt näidist p 22.
Hooldusjuhendid*	1 kord aastas	
*Kuulipüüdja	1 kord aastas	
*Sihtmärgisüsteemid	1 kord aastas	
*Muu lasketiirus olevad süsteemid	1 kord aastas	
Hoolduse päevik	1 kord kuus	
Tagavall ja kuulipüüdja		
Ülemäärase kulumise ja purustuse iseloom ning ulatus	Igapäevane	
Soola lisamine kuulipüüdjale	Ennem külma aega	
Kuulipüüdja puiste kalde taastamine ja süvendite likvideerimine	1 kord kuus	
Kuulipüüdja raamistiku hooldus	1 kord aastas	
Kuulipüüdjast kuulikogumite eemaldamine	1 kord aastas	
Taustavalli kaldenurk ja kõrgus	5 aastat	Maksimaalne lubatud kulumisaste on 10%.
Kuulipüüdjate hooldusvälp	Vastavalt laskude arvu täitumisele	Vt TeHN lisa 1
Kuulisuunaja	Iga 2 aasta tagant	
Pörkeplaat	Iga 2 aasta tagant	
Kaitsesein	Iga 2 aasta tagant	
Põrand		
Rikošetti tekitavate esemete likvideerimine	Enne laskmist	Vastavalt vajadusele
Muru niitmine	1 kord kvartalis või 20 cm	(v.a.talvel)
Tulepositsioonid		
Tulepositsiooni numbrid	1 kord aastas	Vastavalt vajadusele
Kauguse märgistus	1 kord aastas	Vastavalt vajadusele
Tulepositsioonide hooldus	1 kord aastas	Vastavalt vajadusele
Elektrisüsteemide ülevaatus	1 kord aastas	Vastavalt vajadusele
Sihtmärgid ja nende süsteemid		
Sihtmärkide kõrgusmärgid	1 kord aastas	
Sihtmärgi hoidjad	1 kord aastas	

Sihtmärgi süsteemide hooldus	1 kord aastas	Elektroonilised sihtmärgid, tõstukid, siinid, nõörid, rullikud, projektorid, programmid jne
Sihtmärgi valgustuse ülevaatus	1 kord aastas	
Muud elemendid		
Külgvall/ sein	1 kord aastas	
Signaalmast	1 kord aastas	
Tõkkepuu	1 kord aastas	
Infotahvel	1 kord aastas	
Üldine märgistus	Enne laskmist	
Üldvalgustus	Enne laskmist	
Kuivendussüsteemid	1 kord aastas	
Piirdeaed	1 kord aastas	

Alalisa 2. Siselasketiiru ülevaatuse/hoolduse ajal kontrollitavad lasketiiru osad ja hoolduse tihedus

Element	Minimaalne kontrolli/hoolduse tihedus	Märkused
Dokumentatsiooni olemasolu		
Sisekorraeeskiri	Vastavalt vajadusele- valmimisel	Vajalik siis, kui tiiru juures paikneb rohkem ruume.
Valgustuse mõõtmise protokoll	Vastavalt vajadusele	Tulejoon, sihtmärkide joon
Sisekliima mõõtmise protokoll	1 kord aastas	Peab olema fikseeritud kahjulikud elemendid, vähemalt CO ja plii
Müra mõõtmise protokoll	Vastavalt vajadusel- valmimisel	
Lasketiiru koristamise päevik	1 kord aastas	Kuiv-, märg-, sügavpuhastuse sagedused*. PÄRAST IGA LASKMIST TULEB TIIRU PÕRANDAT KORISTADA.
Hooldusjuhendid	1 kord aastas	
Ventilatsioonisüsteem	1 kord aastas	
Tuleohutuse süsteemi		
ATS	Vastavalt seadusele	
Pulberkustuti	Vastavalt seadusele	
Vooliksüsteem	Vastavalt seadusele	
Muud lasketiirus olevad süsteemid		välisuste, lukkude, linkide, hingede, sulgurite, automaatika korrasolekut kontrollitakse neli korda aastas.
Piirded		
Seinad, põrand, lagi	Vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord aastas.	Lubatud kahjustused kuni 10% Iganädalaselt tuleb tiiru koristada. PÄRAST IGA LASKMIST TULEB TIIRU PÕRANDAT KORISTADA.
Ventilatsioon	Vastavalt filtrite mustumise tasemele. Kontrollida regulaarselt, et oleks tagatud süsteemi häireteta töö ning tuleohutusnõuete täitmine	Hoolduse ajal tuleb kindlasti kontrollida torustiku ja ka lõppseadmete, näiteks restide puhtust

*Siselasketiiru sügavpuhastuse vajadus vastavalt laskmiste arvule

Laskude arv aastas	Sügavpuhastuse vajadus
0 - 5000 lasku	Iga 2 aasta tagant
5 000 – 10 000 lasku	Igal aastal
Üle 10 000 lasu	½ aasta tagant

Alalisa 3. Lasketiiru kasutuse registreerimise raamatu näidis

Kuupäev	Kasutaja	Kasutatud sihtmärgid	Laske- või lahingumoonatüüp	Sooritatud laskude arv kokku	Kasutajate arv	Märkused, intsidendid, õnnetused jne